

Ympäristö- ja maa-aineslupa / Savon Kuljetus Oy / Vaarunharju (297-443-8-16), Holoppala (297-443-8-17) ja Keinälä (297-442-3-33)**Ympäristöjohtaja Tanja Ahonen
Alueellinen ympäristönsuojelu**

Savon Kuljetus Oy hakee ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaista lupaa murskaukselle sekä maa-aineslain 4 §:n mukaista lupaa maa-aineksen ottoon Riistavedellä kiinteistöillä Vaarunharju 297-443-8-16, Holoppala 297-443-8-17 ja Keinälä 297-442-3-33. Kyseessä on toiminnassa oleva maa-ainestenottoalue, jolla on ollut toimintaa usean vuoden ajan. Toiminta-alue sijaitsee Laatanlammen 1E-luokan pohjavesialueella (vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maa-ekosysteemi on suoraan riippuvainen).

Ottoalueen pinta-ala on 7,7 ha ja otettavan maa-aineksen kokonaisottomäärä on 710 000 m³ltr. Lupaa haetaan 10 vuodeksi.

Savon Kuljetus Oy hakee alueelle ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain (555/1981) 21 §:n mukaista lupaa aloittaa maa-ainesten otto-toiminta ennen kuin lupapäätös on saanut lainvoiman.

Luvan hakija ja toiminnanharjoittaja

Savon Kuljetus Oy
Suurahontie 5
70460 KUOPIO
Y-tunnus: 0171337-9

Toiminta ja sen sijainti

Maa-ainesten ottaminen ja soranmurskaus toiminnassa olevalla maa-ainesalueella.

Sijainti: Kuopion kaupunki, Riistaveden kylä
Kiinteistötunnus: Vaarunharju (297-443-8-16), Holoppala (297-443-8-17) ja Keinälä (297-442-3-33)

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (KYHL 64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL 7 §).

Toiminta on lupavelvollinen ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:n 1 momentin perusteella. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen lupaviranomainen toiminnan ympäristölupa-asiassa valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n 1 momentin kohdan 6 b perusteella.

MAL 4 a §:n ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Asian vireille tulo

Lupahakemus on tullut vireille 11.1.2021.

Toimintaa koskevat muut luvat ja sopimukset

Toiminnalla on alueelle 30.6.2021 saakka voimassa oleva maa-ainesten ottolupa (Kuopion kaupungin ympäristölautakunta 10.5.2010 §40, Kuopion kaupungin ympäristöjohtaja 31.8.2018 §85) sekä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa (Kuopion kaupungin ympäristölautakunta 10.5.2010 §41) kiven ja karkean soran murskaustoiminnalle.

Alueen kaavoitustilanne, maankäyttö sekä ympäristövaikutuksille herkäät kohteet

Maakuntakaavassa Vaarunharjun maa-ainesalue sijoittuu pv (tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue), ge (harju-, kallio- tai moreenialue, jolla on mahdollisesti maa-ainelain 3 §:n tarkoittamia maisemaan liittyviä arvoja), EO (maa-ainesten ottoalue) ja MY -merkityille (maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja) alueille.

Vaarunharjun maa-ainesalueella ei ole voimassaolevaa asemakaavaa, mutta alue sijoittuu Itä-Riistavesi, Melalahti -yleiskaavan alueelle. Yleiskaavan viimeisimmät muutokset on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 2.2.2015. Yleiskaavassa alueelle kohdistuu kaava-merkinnät pv (pohjavesialue), eo (maa-ainesten ottoalue), m ja MU (maa- ja metsätalousalue, ulkoilun ohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja). Lisäksi kaavan mukaan alueen halki kulkee ohjeellinen ulkoilureitti. Hakijan mukaan maa-ainesalueella ei kulje ulkoilureittiä vaan ulkoilureittinä käytetään alueen halki kulkevaa sorapintaista Pölläkänmäentietä sekä alueen pohjoispuolella kulkevaa metsäautopolkua.

Vaarunharjun maa-ainesalue sijoittuu Laatanlammen 1E-luokan pohjavesialueelle. Eli vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. Maa-ainesalueella ei ole pohjavedestä suoraan riippuvaisia pintavesi- tai maaekosysteemejä. Laatanlammen pohjavesialueelle on laadittu suojelusuunnitelma, joka on hyväksytty kaupunkirakennelautakunnassa 16.12.2015 ja kaupunginhallituksessa 11.1.2016. Laatanlammen pohjavesialueen keskiosassa sijait-

see Melalahden taajaman vedenottamo ja varavedenottamo. Toimenpide-ehdotus ja toimintasuositus maa-ainesten otolle suojelu-suunnitelman mukaan on, että Laatanlammen pohjavesialueella voimassa olevan yleiskaavan mukaisten maa-ainesten ottoon varattujen alueiden ulkopuolelle ei tule avata uusia ottoalueita.

Vaarunharjun maa-ainesalueella jätetään pohjaveden suojelemiseksi vähintään 4 m paksu koskematon suojakerros ylimpään havaittuun pohjavesipintaan. Pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua on seurattu säännöllisesti alueen läheisyyteen asennetusta pohjavesiputkesta P18/11. Ylin havaittu pohjaveden pinta on ollut tasolla +85,20 (N60-korkeusjärjestelmässä, mitattu 4.7.2018).

Vaarunharjun maa-ainesalue on nykytilanteessa avointa maa-ainesten ottoaluetta. Ottotoimintaa on tarkoitus jatkaa nykyiseltä ottoalueelta alueen pohjoispuolelle kiinteistölle Keinälä. Kiinteistön Keinälä osalta alue on avohakkuualuetta. Ottoalueen maanpinta vaihtelee alueen nykytilanteessa noin +90... +113 (N2000). Rudus Oy:n maa-ainesalue sijoittuu alueen itäpuolelle ja muutoin alueen lähiympäristö on metsätalouskäytössä olevaa sekametsää.

Alueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu luonnonsuojelu-alueita, Natura-alueita, muinaismuistokohteita tai muita suojeltuja kohteita. Alue ei myöskään kuulu valtakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaihin maisema-alueisiin. Lähin luonnonsuojelualue Riistaveden lintujärvet sijoittuu noin 800 m etäisyydelle alueen kaakkoispuolelle. Alueen länsipuolelle, noin 110 m etäisyydelle ottoalueen rajasta, puolestaan sijoittuu Vaarunkankaan tervahauta, jonka mu-seovirasto on luokitellut kiinteäksi muinaismuistokohteeksi.

Lähin asuinrakennus sijaitsee alueen koillispuolella 170 metrin etäisyydellä.

Lähin vesistö Mänty-Pölläkkä sijaitsee pohjoispuolella noin 250 metrin etäisyydellä ottoalueesta.

Alueen ympäristön tila

Vaarunharjun maa-ainesalue on nykytilanteessa avointa maa-ainesten ottoaluetta. Ottotoimintaa on tarkoitus jatkaa nykyiseltä ottoalueelta alueen pohjoispuolelle kiinteistölle Keinälä. Kiinteistön Keinälä osalta alue on avohakkuualuetta. Ottoalueen maanpinta vaihtelee alueen nykytilanteessa noin +90... +113 (N2000). Rudus Oy:n maa-ainesalue sijoittuu alueen itäpuolelle ja muutoin alueen lähiympäristö on metsätalouskäytössä olevaa sekametsää.

Alueen ilmanlaatuun ja melutilanteeseen vaikuttavia toimintoja alueella ovat maa-ainesten ottotoiminta ja alueen vierestä kulkeva valtie 9. Alueen ilmanlaatua voidaan luonnehtia hyväksi. Soranmurskauksella on suuri vaikutus alueen melutilanteeseen.

Kuvaus toiminnasta

Maa-ainesten otto

Vaarunharjun maa-ainesalueelle haetaan maa-aineslain 4 §:n mukaista maa-aineslupaa 710 000 m³ (noin 1 420 000 tn) kokonaisottomäärälle 10 vuoden ajalle luvan lainvoimaisuudesta alkaen. Lisäksi alueelle haetaan toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta, jotta alueen toimintaan ei synny toimintakatkoa. Maa-aines hyödynnetään sellaisenaan tai jalostetaan seulomalla tai murskaamalla. Maa-ainesta käytetään mm. lähialueen maanrakennushankkeissa sekä betoniteollisuudessa. Tasaisella ottotahdilla vuosittainen ottomäärä olisi 71 000 m³ (noin 142 000 tn) vuodessa, mutta ottomäärään vaikuttaa ennen kaikkea Kuopion talousalueen kiviaineskysyntä. Ottotoiminnassa voi olla vuosia, jolloin maa-ainesalueelta otetaan keskimääräistä enemmän maa-aineksia ja vuosia, jolloin ottotoiminta on vähäisempää.

Alueen nykyinen toiminta kohdistuu jo nyt alueen pohjoisosasta yleiskaavassa esitetyn maa-ainesten ottoalueen ulkopuolelle. Ottoaluetta on tarkoitus laajentaa pohjoiseen kiinteistön Keinälä puolelle. Ottoalueen raja-alue on suunniteltu mukailemaan maastonmuotoja. Uudella rajauksella alue saadaan otettua luonnolliseksi osaksi ympäröivää maastoa alueen pohjoisosasta ja yhteneväiseksi itäpuolelle sijoittuvan maa-ainesalueen kanssa. Ottotoimintaa jatketaan alueen itäosasta. Alue on tarkoitus ottaa yhteneväiseksi naapurikiinteistöllä Mäkinen olevan maa-ainesalueen kanssa. Mikäli viereistä maa-ainesaluetta ei oteta samaan ottotasoon Vaarunharjun alueen kanssa, ottotoiminnassa huolehditaan siitä, että kiinteistöjen rajalle ei jää 1:3 jyrkempiä maastonmuotoja.

Ennen ottotoiminnan jatkamista, ottoalue merkitään maastoon. Lisäksi alueelle merkitään selkeästi ottotasoa ilmaisevat korkomerkinnät. Ottotoiminnan kohdistuessa kiinteistön Keinälä puolelle, pintamaat poistetaan ja läjitetään ottoalueelle. Alueelta poistettavat ja jo poistetut pintamaat hyödynnetään lopulta alueen maisemoinnissa.

Alueen nykytilanteessa Pölläkänmäentie kulkee maa-ainesalueen halki. Pölläkänmäentie siirretään kulkemaan maa-ainesalueen reunalle ottoalueen länsiosaan. Näin saadaan hyödynnettyä maa-aines myös Pölläkänmäentien kohdalla. Lisäksi muutoksella saadaan turvattua Pölläkänmäentien yksityisautoliikenne, kun maa-ainesalueen liikenne ei enää kohdistu Pölläkänmäentielle maa-ainesalueen kohdalla. Kun ottotoiminta on päättynyt alueen keskiosasta, Pölläkänmäentie siirretään kulkemaan lyhintä mahdollista reittiä ottoalueen pohjalle. Ottotoiminta kohdistuu viimeisessä vaiheessa väliaikaisen tielinjan osalle alueen länsiosaan.

Alin ottamistaso määräytyy alueen ylimmän mitatun pohjaveden pinnankorkeuden mukaan. Pohjaveteen jätetään vähintään 4 m paksu koskematon suojakerros. Näin ollen alin ottotaso on +89,5

(N2000). Pohjaveden pinnankorkeutta seurataan toiminnan aikana säännöllisesti alueen läheisyyteen asennetusta pohjavesiputkesta P18/11.

Maa-ainesalueen jälkihoitoon kuuluu alueen maisemointi, jolla korjataan maa-ainesten otosta aiheutunut maisemakuvan muutos ja palautetaan kasvillisuus alueelle. Ottotoiminnan päätyttyä alue palautetaan metsätalouskäyttöön. Alueesta muodostuu lähes viereisten alueiden kaltaista metsämaata, joten lähi- ja kaukomaisemakuva palautuu maastonmuotoja lukuun ottamatta entisenlaiseksi. Alue yhdistetään mahdollisesti samassa ottamisentasossa alueen itäpuolelle sijoittuvan maa-ainesalueen kanssa. Mikäli alueita ei saa yhdistettyä samassa ottamisentasossa, huolehditaan Vaarunharjun maa-ainesalueella siitä, että alueelle ei jää jyrkkiä ottorintauksia. Ottorintaukset luiskataan noin 1:3 kaltevuuteen. Alue maisemoidaan metsäaluetta ja mahdollisimman luontevaa maisemaan soveltumista silmällä pitäen. Maa-ainesalueen tiivistynyt pintamaa, kuten ajo-reitit ja varastokasojen pohjat, rikotaan ja möyhennetään ilmapak-si. Muotoiltujen luiskien ja pohjatason päälle muodostetaan kasvu-alusta orgaanista ainesta sisältävällä pintamaalla biologisesti aktiivi-sen ja pohjavettä suojaavan pintakerroksen luomiseksi. Pintamateri-aalina käytetään toiminnan aikana syntyneitä pintamaita. Tarvit-taessa pintamaamateriaalia tuodaan muualta. Tällöin varmistetaan, että materiaali on puhdasta ja soveltuu kasvualustaksi. Pintamateri-aali pyritään sekoittamaan pohjamaahan, sillä sekoittamaton pin-tamaa on altis eroosiolle. Pohjakerroksen ja pintamaan muodostu-misen jälkeen alueen kasvillisuus palautetaan istutuksin ja kylvöin voimassaolevien metsänhoitosuosittelujen mukaisesti niille alueille, missä luontainen metsittyminen ei vielä ole alkanut. Maisemoinnin toteutus tarkistetaan lupaa valvovan viranomaisen kanssa maa-ainesalueen elinkaaren loppupuolella esimerkiksi maastokatselmuk-sella.

Murskaus, seulonta ja kuljetukset

Vaarunharjun maa-ainesalueen maa-aines hyödynnetään sellaise-naan tai jalostetaan seulomalla tai murskaamalla. Näin ollen alueel-le haetaan maa-ainesluvan lisäksi ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaista ympäristölupaa karkean soran murskaustoiminnalle. Murskattavan maa-aineksen osuutta ottomäärästä ei toiminnan täs-sä vaiheessa tarkalleen tiedetä, mutta viimeisimmän lupakauden aikana osuus on ollut noin 20 %. Alueella arvioidaan olevan tulevan lupakauden aikana noin 1-3 murskausjaksoa vuodessa. Yksi murs-kausjakso kestää tyypillisesti noin 1-2 viikkoa, jonka aikana murs-kataan karkeaa soraa eri soralajikkeiksi noin 10 000-25 000 tn. Alueen murskaustoiminnassa noudatetaan toistaiseksi voimassaole-van ympäristöluvan mukaisia toiminta-aikoja:

- murskausta tehdään ma-pe klo 7.00-22.00 välisenä aikana; ja
- valmiiden kiviainestuotteiden lastausta ja kuljetuksia tehdään ma-pe klo 6.00-22.00 välisenä aikana.

Vaarunharjun maa-ainesalueelle ei sijoiteta pysyvää murskausalaitosta vaan alueella käytetään aliurakoitsijoiden siirrettäviä murskainlaitteistoja. Murskauksessa käytetään esim. 2-3 -vaiheista liikkuva, Lokotrack -tyyppisestä tela-alustaisesta esimurskaimesta ja aggregaattikäyttöisestä jälkimurskaimesta koostuvaa murskausalaitosta. Esimurskaimelle syöttö tehdään kaivinkoneella tai pyöräkuormaajalla. Esimurskainta seuraavat yksi tai useampi jälkimurskain sekä seulavaunu. Mikäli Lokotrack -tyyppisiä tela-alustaisia murskainlaitteistoja ei ole saatavissa, käytetään perinteisiä siirrettäviä murskaimia.

Murskausalaitoksen murskaimissa käytetään kevyttä moottoripolttoöljyä. Lokotrack -tyyppinen tela-alustainen esimurskain on tyypillisesti varustettu omalla moottorilla ja jälkimurskaimet ovat aggregaattikäyttöisiä. Murskauksessa käytettävien työkoneiden kevyt polttoöljy varastoidaan suoja-alueella työmaakäyttöön tarkoitetuissa siirrettävissä ja lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu lapon- ja ylitäytönestimillä. Kevyttä polttoöljyä varastoidaan alueella enintään 9 000 l kerralla. Lisäksi työkoneissa ja murskaimissa on omat polttoainesäiliöt, joiden koot vaihtelevat tyyppin ja mallin mukaan. Voiteluaineet varastoidaan erillisessä lukittavassa kontissa tai tilassa, esim. aggregaattivaunun varastotilassa.

Raaka-aineet ja polttoaineet, muut käytettävät aineet ja niiden varastointi

Vuosittain murskataan kiviainesta keskimäärin 30 000 t ja korkeintaan 90 000 t. Kevyttä polttoöljyä kuluu vuosittain keskimäärin 25 t ja korkeintaan 75 t.

Murskauksessa käytettävien koneiden kevyt polttoöljy varastoidaan suoja-alueella työmaakäyttöön tarkoitetuissa siirrettävissä ja lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä (yhden säiliön tilavuus esimerkiksi noin 3 000 l), jotka on varustettu lapon- ja ylitäytönestimillä. Kevyttä polttoöljyä varastoidaan alueella enintään 9 000 l kerralla. Näiden lisäksi myös työkoneissa ja murskaimissa on omat polttoainesäiliöt. Voiteluaineet varastoidaan erillisessä lukittavassa kontissa tai tilassa, esimerkiksi huoltovaunussa. Alueella on toimintajaksojen aikana myös imeytysturvetta, -mattoa tai muuta imeytysainetta maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseksi.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP) ja energiatehokkuus

Vaarunharjun maa-ainesalueen toiminnassa pyritään käyttämään uusinta ja parasta mahdollista käytettävissä olevaa tekniikkaa. Esimerkiksi käyttämällä työkoneina alan uusimpia malleja voidaan vähentää alueella syntyviä pöly- ja melupäästöjä.

Savon Kuljetus Oy:llä on sertifioitu toimintajärjestelmä, joka pitää sisällään ISO 9001 laatujärjestelmän ja ISO 14 001 ympäristöjärjestelmän. Toimintajärjestelmää ylläpidetään Savon Kuljetus Oy:n

auditointiohjelman mukaisin auditoinnein. Toimintajärjestelmä auditoidaan vuosittain ulkopuolisen auditoijan toimesta.

Ympäristökuormitus ja sen rajoittaminen

Muodostuvat jätteet ja niiden käsittely

Vaarunharjun maa-ainesalueella voi syntyä toimintajaksojen aikana pieniä määriä yhdyskuntajätettä. Myös vaarallisten jätteiden synty on mahdollisissa koneiden yllättävissä pienissä korjauksissa, jotka on lisävahinkojen estämiseksi tehtävä välittömästi vian ilmettyä (esim. pyöräkoneen hydraulikkaletkun vuoto). Alueella ei pestä työkoneita eikä niihin tehdä suunnitelmallisia öljynvaihtoja, korjauksia tai muita huoltoja. Vaaralliset jätteet varastoidaan lukittavissa konteissa ja sekalainen yhdyskuntajäte kerätään umpinaiseen jäteastiaan. Kaikki jätteet toimitetaan asianmukaiseen vastaanottopisteeseen.

Alueella muodostuu kaivannaisjätteeksi luokiteltavia pintamaita ja hakkuutähteitä. Pintamaata on hyödynnettävän maa-aineksen pinnalla arviolta keskimäärin 0,3 m paksuinen kerros. Pääosa pintamaita on kuorittu ja läjitetty ottoalueelle. Laajennusalueen pintamaita ei vielä ole kuorittu alueen pohjoisosasta. Alueelle on laadittu kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma. Kaivannaisjätteeksi luokiteltavaa pintamaata arvioidaan muodostuvan 23 100 m³ ottamisalueen pinta-alan ollessa 7,7 ha. Loput pintamaat poistetaan otto-toiminnan edetessä ja läjitetään alueelle. Pintamaat ja muut alueen raivaamisessa syntyneet sekalaiset maamassat hyödynnetään lopulta maisemoinnissa alueen muotoilussa ja kasvillisuuden palauttamisessa. Kaivannaisjätteillä ei ole ympäristövaikutuksia, eikä siten ole tarvetta toteuttaa kaivannaisjätteiden aiheuttaman ympäristön pilaantumisen ehkäiseviä toimenpiteitä.

Päästöt ilmaan ja niiden rajoittaminen

Vaarunharjun maa-ainesalueella syntyy pölyä pääasiassa kiviaineksen murskauksesta, seulonnasta ja lastauksesta. Myös maa-ainesalueen sisäinen työmaaliikenne ja ulkopuolinen kuljetusliikenne voivat aiheuttaa tietyissä sääolosuhteissa pölypäästöjä, mutta vähemmässä määrin kuin edellä mainitut toiminnot.

Valtioneuvoston asetuksessa (79/2017) ilmanlaadusta on annettu hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) määrälle raja-arvot 50 µg/m³ koskien vuorokauden keskiarvoa ja 40 µg/m³/d koskien vuoden keskiarvoa. Suurin osa maa-ainesalueen hiukkaspäästöistä on halkaisijaltaan yli 10 µm hiukkasia, jotka laskeutuvat pääasiassa tuotantoalueelle. Pölyleijuman määrään vaikuttavat useat eri tekijät, kuten maa-aineksen kosteus, säätila, ilman suhteellinen kosteus, alueen tuuliolot ja vuodenaika.

Pölyn leviämistä maa-ainesalueella voidaan vähentää mm. sijoittamalla varastokasat siten, että siirtomatkat ovat lyhyitä ja välttämäl-

lä turhia siirtoja. Varastokasat ja ottorintaukset estävät pölyn leviämistä, joten koneet ja laitteet sijoitetaan siten, että varastokasat ja ottorintaukset estävät pölyä leviämästä. Murskauksen pölyä voidaan estää mm. koteloimalla kuljettimia. Lisäksi pölyämistä voidaan ehkäistä kastelemalla esimurskaimen syöttösuppiloa, jälkimurskaimen seulaa tai purkupäätä, varastokasoja ja ajoreittejä. Vedellä tapahtuvaa pölynsidontaa voidaan kuitenkin harjoittaa vain pakkaskauden ulkopuolella. Jo murskatun kiviaineksen pölyämistä voidaan vähentää säätämällä kiviaineksen putoamiskorkeutta. Toiminnasta aiheutuvaa pölyämistä seurataan ja tarvittaessa ryhdytään toimenpiteisiin pölyn leviämisen estämiseksi. On kuitenkin huomattava, että toiminta alueella on jaksottaista, joten pölystä aiheutuvat pitkäaikaiset jatkuvat vaikutukset jäävät suhteellisen vähäisiksi.

Murskaustoiminnasta aiheutuu lisäksi kaasumaisia ilmapäästöjä. Hakijan arvion mukaan toiminnasta pääsee vuodessa ilmaan 39,9 tn hiilidioksidia, 0,05 tn typen oksideja ja 0,02 tn rikin oksideja.

Toiminnassa käytettävien polttoöljyjen rikkipitoisuudet ovat Valtioneuvoston asetuksen (413/2014) raskaan ja kevyen polttoöljyn rikkipitoisuudesta mukaisesti kevyellä polttoöljyllä enintään 0,10 painoprosenttia.

Päästöt maaperään sekä pohja- ja pintavesiin sekä niiden rajoittaminen

Maa-ainestenotosta aiheutuu aina peruuttamattomia vaikutuksia maaperään, sillä maa-aines poistetaan pysyvästi. Vaarunharjun maa-ainesalueella ottotoiminta tapahtuu pohjavesipinnan yläpuolelta. Alue sijoittuu 1E-luokan pohjavesialueelle. Pohjaveden suojelemiseksi alueella jätetään vähintään 4 metrin koskematon maakerros pohjaveteen. Pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua seurataan säännöllisesti toiminnan aikana.

Alueen välittömään läheisyyteen ei sijoitu vesistöjä. Alueella syntyvät sade- ja sulamisvedet suotautuvat maaperään. Näin ollen toiminnalla ei arvioida olevan vaikutusta pintavesiolosuhteisiin.

Pohja- ja pintaveden sekä maaperän pilaantuminen on mahdollista ainoastaan sellaisten onnettomuuksien yhteydessä, joissa poltto- tai voiteluaineita pääsee vuotamaan maahan. Polttoaineet varastoidaan suoja-alueella työmaakäyttöön tarkoitetuissa siirrettävissä ja lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu lapon- ja ylitäytönestimillä. Suoja-alueen maaperä on suojattu öljynsuoja-muovilla ja täytetty hienojakoisella maa-aineksella. Voiteluaineet varastoidaan erillisessä lukittavassa kontissa tai tilassa. Hakija katsoo, että riski poltto- ja voiteluaineiden pääsystä maaperään varastoinnin aikana on erittäin pieni, sillä säiliöiden ja maaperän suojauksen kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti. Maaperän puhtaus varmistetaan jokaisen murskausjakson jälkeen kenttätutkimuksin. Poltto- tai voiteluainevuodon sattuessa ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin, joilla vuoto torjutaan sekä maaperä puhdistetaan. Öl-

hyvähingon varalta alueella pidetään riittävä määrä imeytysturvetta, -raetta tai -mattoa.

Melu ja sen rajoittaminen

Vaarunharjun maa-ainesalueella syntyy melua murskauksesta, seullonnasta ja lastauksesta. Myös maa-ainesalueen liikenne aiheuttaa melua, mutta vähäisemmissä määrissä kuin edellä mainitut toiminnot. Liikennöintiin käytettävän reitin varrelle ei myöskään sijoitu häiriintyviä kohteita. Valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) melutason ohjearvoista annetaan asumiseen käytettäville alueille päiväajan, klo 7-22, ohjearvoksi 55 dB (melun A-painotettu keskiääni-taso eli ekvivalenttitaso) ja loma-asumiseen käytettäville alueille 45 dB (A). Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 7 §:ssä ko. ohjearvot on asetettu toiminnan raja-arvoiksi.

Vaarunharjun maa-ainesalueen murskaustuotannon aiheuttama melutaso on mitattu lähimmillä asuinkiinteistöillä vuonna 2016. Mittaustulokset eivät ylittäneet asetettuja raja-arvoja. Mittausten aikana murskauslaitos oli sijoitettu kiinteistön Mäkelä puolelle. Ottotoiminta etenee kiinteistön Mäkelä suunnasta poispäin ja samalla poispäin lähimmistä asuinrakennuksista. Murskauslaitos sijoitetaan alimmalle tasolle ottotoiminnan yhteyteen ottorintauksen ja varastokasojen suojaan. Etäisyys ja maastonmuodot huomioiden arvioidaan, että murskaustuotannosta aiheutuma melu lähiasutukselle vaimenee toiminnan edetessä.

Toiminnan ympäristövaikutukset

Vaarunharjun maa-ainesalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita tai Natura-alueita. Alue on lähes kokonaan avattua maa-ainesaluetta. Alueella ei ole tehty havaintoja suojelluista kasvi- tai eläinlajeista. Maa-ainesalue ei kohoa merkittävästi ympäröivästä maastosta, joten ottotoiminnan vaikutus kaukomaisemaan on vähäinen. Maa-ainesten otolla on vaikutusta lähimaisemakuvaan, sillä maa-aines poistetaan pysyvästi. Vaarunharjun alueelle on kohdistunut jo lähimaiseman muutos alueella olleen ottotoiminnan seurauksena. Maisemoinnin jälkeen lähimaisemakuva palautuu maastonmuotoja lukuun ottamatta metsämaaksi.

Toiminnan jatkamisella Vaarunharjun maa-ainesalueella ei arvioida olevan vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen, sillä toiminta alueella ei tule merkittävästi muuttumaan nykyisestä toiminnasta. Alueen poikki kulkee Pölläkänmäentie, joka siirretään kulkemaan maa-ainesalueen reunalle. Näin saadaan yksityistien käyttö rauhoitettua työmaaliikenteestä.

Edellä esitetyt seikat huomioon ottaen Vaarunharjun maa-ainesalueen ottotoiminnan ei arvioida aiheuttavan maa-aineslain (555/1981) 3 §:ssä mainittuja:

1. kauniin maisemakuvan turmeltumista;

2. luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; tai
3. huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Maa-ainesalueen jälkihoitoon kuuluu alueen maisemointi, jolla korjataan maa-ainesten otosta aiheutunut maisemakuvan muutos ja palautetaan kasvillisuus alueelle. Ottotoiminnan päätyttyä alue palautetaan metsätalousskäyttöön. Alueesta muodostuu lähes viereisten alueiden kaltaista metsämaata, joten lähi- ja kaukomaisemakuva palautuu maastonmuotoja lukuun ottamatta entisenlaiseksi. Alue yhdistetään mahdollisesti samassa ottamisentasossa alueen itäpuolelle sijoittuvan maa-ainesalueen kanssa. Mikäli alueita ei saa yhdistettyä samassa ottamisentasossa, huolehditaan Vaarunharjun maa-ainesalueella siitä, että alueelle ei jää jyrkkiä ottorintauksia. Ottorintaukset luiskataan noin 1:3 kaltevuuteen. Alue maisemoidaan metsäaluetta ja mahdollisimman luontevaa maisemaan soveltumista silmällä pitäen. Maa-ainesalueen tiivistynyt pintamaa, kuten ajo-reitit ja varastokasojen pohjat, rikotaan ja möyhennetään ilmavaksi. Muotoiltujen luiskien ja pohjatason päälle muodostetaan kasvualusta orgaanista ainesta sisältävällä pintamaalla biologisesti aktiivisen ja pohjavettä suojaavan pintakerroksen luomiseksi. Pintamateriaalina käytetään toiminnan aikana syntyneitä pintamaita. Tarvittaessa pintamaamateriaalia tuodaan muualta. Tällöin varmistetaan, että materiaali on puhdasta ja soveltuu kasvualustaksi. Pintamateriaali pyritään sekoittamaan pohjamaahan, sillä sekoittamaton pintamaa on altis eroosiolle. Pohjakerroksen ja pintamaan muodostamisen jälkeen alueen kasvillisuus palautetaan istutuksin ja kylvöin voimassaolevien metsänhoitosuosittelujen mukaisesti niille alueille, missä luontainen metsittyminen ei vielä ole alkanut. Maisemoinnin toteutus tarkistetaan lupaa valvovan viranomaisen kanssa maa-ainesalueen elinkaaren loppupuolella esimerkiksi maastokatselmuksella.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Toiminnasta raportoidaan lupaviranomaiselle säännöllisesti. Maa-aineslain (555/1981) 23 a §:n mukaan maa-aineslupan haltijan on ilmoitettava vuosittain otettu maa-aineksen määrä ja laatu. Kyseiset tiedot ilmoitetaan lupaviranomaiselle vuosittain Notto-rekisteriin sähköisellä lomakkeella.

Murskausjaksojen ajankohdasta ilmoitetaan tarvittaessa lupaa valvovalle viranomaiselle sekä lähinaapureille. Murskausjaksoilla kulloinkin työhön valittu urakoitsija pitää toiminnasta työmaapäiväkirjaa, johon merkitään mm. päivittäiset tuotantomäärät, toimintaajat, käytetyt raaka-aineet sekä laitteiden huollot ja mahdolliset poikkeustilanteet. Jokaisen murskausjakson jälkeen maaperän puhtaus tarkistetaan kenttätestein. Kenttätesteillä varmistetaan, ettei murskaustuotannon seurauksena ole vuotanut öljyjakeita maaperään.

Alueen melu- ja pölytilannetta seurataan toiminnan aikana aistinvaraisesti. Pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua tarkkaillaan säännöllisesti toiminnan aikana. Pohjaveden tarkkailu tapahtuu pohjaveden havaintoputkesta P18/11 tai muusta alueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta tarkkailuun soveltuvasta pohjavesiputkesta. Pohjaveden pinnankorkeus mitataan neljä kertaa vuodessa. Pohjaveden laatu näyte otetaan kerran vuodessa, mikäli alueella on toimintaa kyseisenä vuonna. Laatu näytteestä analysoidaan väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn, nitraatti, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, polttoainehiilivedyt ja mineraaliöljyt.

Poikkeukselliset tilanteet ja niihin varautuminen

Vaarunharjun maa-ainesalueella mahdolliset vahingot ja onnettomuudet liittyvät työkoneiden polttoainetankkien vuotamiseen ja polttoaineiden varastointiin, työkoneiden mahdollisiin tulipaloihin ja työmaaliikenteeseen. Toiminnasta aiheutuvia riskejä ehkäistään asianmukaisella tuotannon suunnittelulla ja tekniikalla sekä laitteiston ylläpidolla ja säännöllisellä huollolla.

Polttoaineita varastoidaan alueella ainoastaan toimintajaksojen aikana. Polttoaineiden varastoinnin aikaisia vuotoja pyritään ehkäisemään rakenteellisin ratkaisuin; polttoainesäiliöt ja tankkauspis-toolit on varustettu lukituksella sekä ylitäytönestimellä. Polttoaineita varastoidaan alueella suoja-alueella, jonka maaperä on suojattu öljynsuojamuovilla ja täytetty hienojakoisella maa-aineksella.

Työkoneiden toimintahäiriöitä ja muita onnettomuuksia pyritään ehkäisemään säännöllisellä huollolla ja tarkkailulla. Häiriötilanteissa työkoneet pysäytetään välittömästi vian määrittämistä ja korjaamista varten. Mikäli kyseessä on jonkin nestemäisen aineen vuoto, aloitetaan torjuntatoimet välittömästi. Lisävuoto estetään ja vuotanut aine imeytetään imeytysaineeseen. Mahdollisesti pilaantunut maa-aines poistetaan ja toimitetaan likaantuneen imeytysaineen kanssa lähimpään pilaantuneiden maiden vastaanottoaikaan. Savon Kuljetus Oy:llä on oma ympäristövahinkovakuutus (Pohjola Vakuutus Oy nro 48-01517-4).

Maa-ainesalueen poikki kulkeva Pölläkänmäentie siirretään väliaikaisesti kulkemaan maa-ainesalueen reunalle länsiosaan, jolloin maa-ainesalueen liikenne ei enää kohdistu tielle maa-ainesalueen kohdalla. Kun ottotoiminta on päättynyt alueen keskivaiheelta ja etenee alueen länsiosaan, siirretään tie kulkemaan maa-ainesalueen pohjalle lyhintä mahdollista reittiä. Pölläkänmäentie ja työmaatie merkitään selkeästi kyltein. Tarvittaessa työmaatielle asennetaan lukittava puomi. Maa-ainesalue on vartioimaton, joten alueella saattaa tapahtua ilkivaltaa ja alueen väärinkäyttöä. Tahoilta alueelle joutumista voidaan ehkäistä työmaakyltein ja huomionauhoin. Savon Kuljetus Oy:n henkilökuntaa on koulutettu (esim. työturvallisuuskorttikoulutus) toimimaan erilaisissa häiriö- ja

onnettomuustilanteissa. Henkilöstölle on laadittu myös toimintaohje onnettomuus- ja hätätilanteita varten.

Alueella tapahtuvista onnettomuuksista ilmoitetaan lupaa valvovalle viranomaiselle. Onnettomuuden laajuudesta riippuen tehdään tarvittaessa ilmoitus myös Pohjois-Savon pelastuslaitokselle ja Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Toiminnan aloittaminen

Lupaa haetaan toiminnan aloittamiseksi ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa.

Lupahakemuksen käsittely

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla 27.1. – 5.3.2021 Kuopion kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla. Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu kirjeitse naapurikiinteistöjen omistajia. Asiakirjat ovat olleet kuulutusaikana nähtävillä Kuopion kaupungin internetsivuilla.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta on jätetty yksi muistutus. Muistutuksessaan A.A. toteaa ”Liitteenä olevassa kartassa on merkitty mustalla katkoviivoituksella ennen soranottoa sijainnut autolla ajettava kärrytie, joka johti edelleen Vaarun päälle. Sitä käytettiin myös yleisenä ulkoilureittinä. Soranoton aikana ulkoilureittiä ei ole voinut käyttää soranottoalueen kohdalla.

Karttaan on merkitty mustalla yhtenäisellä viivoituksella tällä hetkellä kuljettavissa oleva kärrytien osa. Kyseistä ulkoilureittiä Vaarulta päin tultaessa soranottoaluetta ei ole merkitty asianmukaisesti, korkeusero on kuitenkin huomattava, joten kulkeminen sitä kautta on vaarallista.

Tämä kärrytie on ainoa kuljettavissa oleva reitti kiinteistöni Järvinotko 4:9 yläosaan. Maasto-olosuhteet eivät salli muuta kulkureittiä. Metsänhoitotöihin pääsee vain tätä kautta.

Vaadin, että kulkuyhteys Pölläkänmäentieltä kyseiselle kärrytielelle on säilytettävä ja siihen on tehtävä asianmukainen autolla ajettava liittymä.”

Lausunnot

Hakemuksen johdosta on pyydetty lausunnot Kuopion kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta sekä Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta.

Kuopion kaupungin terveydensuojeluviranomainen toteaa lausunnossaan seuraavaa "Vaarunharjun maa-ainesottoalue sijaitsee Laatanlammen 1E-luokan pohjavesialueella, vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella. Laatanlammen pohjavesialueella sijaitsee Melalahden taajaman vedenottamo, josta toimitetaan talousvettä Melalahden taajamaan sekä laajalle alueelle ympäristöön. Laatanlammen pohjavesialueen suojelusuunnitelman toimenpideehdotuksena ja toimintasuosituksena on, ettei voimassa olevan yleiskaavan mukaisten maa-ainesten ottoon varattujen alueiden ulkopuolelle avattaisi uusia ottoalueita. Lupahakemuksen mukaan toimintaa kohdistuu myös yleiskaavassa esitetyn maa-ainesten ottoalueen ulkopuolelle.

Lähin asuinrakennus sijaitse n. 170 m etäisyydellä maa-ainesten ottoalueen reunasta. Vuonna 2016 melumittausraportin mukaan A-painotettu keskiäänitaso (LAeq) ei ylitä ympäristölupapäätöksessä mainittuja melutasojen päiväajan raja-arvoja lähimmillä asuinkiinteistöillä. Mittaustulosten epävarmuus on ollut +10 dB mittaushetkellä vallinneista tuuliolosuhteista johtuen. Tuulen suunta ei täyttänyt mittaushetken vaatimusta, joten yhdellä asuinkiinteistöillä melutasot voivat suotuisissa sääolosuhteissa ylittää raja-arvon.

Ympäristöterveydenhuolto suhtautuu kriittisesti toiminta-alueen laajentamiseen yleiskaavassa esitetyn maa-ainesten ottoalueen ulkopuolelle. Mikäli lupa myönnetään, siihen tulee liittää lupamääräyksiä, jotka koskevat mm. päästöjä ilmaan, meluntorjuntaa, kemikaalien ja jätteiden varastointia ja käsittelyä, toimintaa häiriö- ja onnettomuustilanteissa, toiminta-aikoja, päästöjen, ympäristövaikutusten ja toiminnan tarkkailua sekä toiminnan muutoksia tai lopettamista. Lupamääräyksissä tulee ottaa huomioon Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) ja sen muutoksen (314/2017) määräykset. Lupaehdoissa tulee erityisesti ottaa pohjaveden ja maaperän suojelu riittävissä määrin huomioon. Lupamääräysten tulee olla vastaavat, joita on annettu vastaaville toiminnoille pohjavesialueilla. Toiminnan aiheuttama melutaso lähimmillä asuin- ja lomakiinteistöillä tulee varmistaa ensimmäisen toimintavuoden aikana. Melumittaukset tulee tehdä edustavissa olosuhteissa.

Toiminnasta ei saa aiheutua ympäristön asukkaille terveydellistä haittaa eikä maaperän ja pohjaveden pilaantumista."

Pohjois-Savon ELY-keskus toteaa lausunnossaan mm. seuraavaa "Kuopion kaupungin kaupunginhallituksen vuonna 2016 hyväksymässä Pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa on toimenpideehdotuksena/suosituksena, että yleiskaavan eo-alueiden ulkopuolelle ei tule avata uusia ottoalueita.

Maa-ainestenottoalue sijoittuu laajennusosaltaan Poski-projektin yhteydessä kartoitetulle arvokkaalle harjualueelle Kanahauto-Vaaru. Kanahauto-Vaarun alueesta todetaan, että alueella on varsin mer-

kittävä kaunis maisemakuva ja luonnon merkittäviä kauneusarvoja sekä jokseenkin merkittäviä erikoisia luonnonesiintymiä. Alue ei sovellu maa-ainesten ottoon.

Toimintaan tarvittavista laitteistosta ja kalustoista mahdollisesti aiheutuvat vuodot maaperään on estettävä jo ennalta asianmukaisilla suojauksilla ja muilla varotoimenpiteillä. Nestemäisten polttoainesten, voiteluaineiden ja muiden pohjavedelle vaaraa aiheuttavien aineiden varastointialueet sekä kuljetus- ja maansiirtokaluston paikoitus ja polttonesteiden jakelupaikka on sijoitettava tukitoiminta-alueelle.

Tukitoiminta-alue on varustettava vettä heikosti läpäisevällä pinnoitteella tai suojakalvolla. Mikäli alueella säilytetään öljytuotteita, on säiliöiden oltava kaksoisvaipallisia tai ne on sijoitettava niiden tilavuutta vastaavaan katoksella varustettuun suoja-altaaseen. Polttonesteiden jakelulaitteistossa on oltava järjestelmä ylitäytön estämiseksi.

Murskauslaitoksen ja motorisoitujen seulojen alla oleva maaperä on suojattava. Suojaus tulee olla tehtynä niin, että murskauslaitoksesta tai seulasta, niiden polttoainetankkeista ja tankkauksista ei ole mahdollista vahinkotapauksessa päästä polttoainetta maaperään.

Maa-ainesten ottaminen ja murskaustoiminta pohjavesialueella edellyttää, että toiminnan aiheuttaman pohjavesiriskin takia toteutetaan pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailua. Pohjaveden päävirtaussuunta on toiminta-alueelta itäkaakkoon. Pohjaveden pinnantasoa tulee seurata havaintoputkesta P18/11. Koska pohjavesi virtaa alueelta kohti itäkaakkoa, tulee pinnantarkkailua tehdä myös naapurikiinteistöllä olevasta havaintoputkesta P19/20 tai asentaa hakemuksen mukaisen alueen itäosaan uusi pohjaveden havaintoputki. Pohjaveden pinnankorkeutta on seurattava 2 kertaa vuodessa em. havaintoputkista. Pohjaveden laatinäyte on otettava havaintoputkesta P19/20 tai asennettavasta havaintoputkesta ennen toiminnan aloittamista, säännöllisesti toiminnan aikana (kerran vuodessa, mikäli ottotoimintaa on vuoden aikana ollut) sekä toiminnan loputtua.

Maa-ainesten ottotoiminnan vaikutuksia seurataan pohjavedestä seuraavin laatuparametrein: väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC, nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt (öljyhiilivetyjakeet C10-40 ja bensiinijakeet C5-10). Pohjavesinäytteenotto on tehtävä sertifioitun näytteenottajan toimesta.

Toiminta-alueelle on suositeltavaa tehdä varautumissuunnitelma onnettomuuksien ja poikkeuksellisten tilanteiden varalta.

Jälkihoitotoimenpiteenä on alueelle muodostettava kasvukerros kasvillisuudelle. Kasvillisuus on palautettava alueelle istuttamalla ja siementämällä. Pohjois-Savon ELY-keskus suosittelee jälkihoitotoi-

menpiteiden toteuttamista heti toiminnan sen salliessa. Kokonaisuudessaan jälkihoitotoimenpiteet on tehtävä ennen lupa-ajan lopumista.

Pohjois-Savon ELY-keskus korostaa, että toiminnanharjoittaja on aina vastuussa pohjavedelle aiheuttamastaan vahingosta.

Pohjois-Savon ELY-keskus katsoo, että koska pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa on arvioitu, että ottotoimintaa ei tule laajentaa yleiskaavan eo-alueen ulkopuolelle, on tässä tapauksessa toimittava suojelusuunnitelman toimenpide-ehdotuksen mukaisesti. Muutoin toiminta voidaan toteuttaa alueella hakemuksen mukaisesti, mikäli edellä mainitut sekä liitteenä olevat asiat otetaan toiminnassa ja lupamääräyksissä huomioon."

Vastine

Hakijalta on pyydetty vastine hakemuksen johdosta annettuihin lausuntoihin ja muistutukseen. Hakija toteaa vastineessaan mm. seuraavaa:

"Lausunnoissa suhtaudutaan kriittisesti ottotoiminnan laajentamisesta yleiskaavan eo-alueen ulkopuolelle siitä syystä, että alue sijoittuu ympäristöhallinnon luokittelumalle 1E-luokan pohjavesialueelle sekä POSKI-projektissa määritellylle Kanahauto-Vaaru -alueelle. Alueen pohjavesi virtaa toiminta-alueelta kohti itä-kaakkoa pois päin alueen luoteispuolelle noin 1,5 km etäisyydelle sijoittuvasta Melalahden taajaman vedenottamosta. Suunniteltu ottamisalueen laajennus kohdistuu maa-ainesalueen pohjoispuolelle. Suunniteltu 7,7 ha kokoinen ottamisalue sijoittuu pääosin yleiskaavassa määrätylle noin 29 ha kokoiselle maa-ainestenottoalueelle. Eo-alueen ulkopuolelle, MU-alueelle, sijoittuvan ottamisalueen koko on noin 1,4 ha. POSKI-projektissa määritelly Kanahauto-Vaaru -alue on laaja 162,8 ha alue, joka on osittain kaavoitettu eo-alueeksi, eli harjualueella on kaavoituksella osittain mahdollistettu maa-ainesten otto. POSKI-luokituksella ei ole suoraan lakiin perustuvia vaikutuksia, vaan lopullinen alueiden käytön yhteensovittaminen tapahtuu maakuntakaavoituksessa ja kuntien yleiskaavoituksessa sekä ottotoiminnan osalta maa-ainelain mukaisessa lupaharkinnassa.

Eo-alueen ulkopuolella ottaminen ei käytännössä ole pystysuoraa vaan ainoastaan nykyisen ottorintauksen loiventamista ja nykyisen maa-ainesalueen maisemaan sovittamista. Rajauksen muutos mahdollistaa sen, että nykyinen jyrkkä rinne saadaan loivennettua ja maa-ainesalue saadaan näin luonnolliseksi osaksi kuvassa näkyviä lähiympäristön maastonpiirteitä.

Alueella on pidetty 25.10.2017 maastokatselmus, jonka tarkoituksena on ollut tarkastella ottotoiminnan laajentamista hakemuksessa esitettyjen suunnitelmien mukaisesti. Maastokatselmukselle osallistuivat Kuopion kaupungin ympäristötarkastaja Jouni Hoffren, Savon Kuljetus Oy:n liiketoimintajohtaja Jarmo Luhtapuro ja Suomen GPS-Mittaus Oy:n ympäristöinsinööri Hanna Kröger. Tarkastuksella to-

dettiin, että ottotoiminnan laajentaminen pohjoiseen hakemuksessa esitetyllä tavalla mahdollistaa sen, että maa-ainesalue saadaan otettua yhteneväiseksi alueen itäpuolelle sijoittuvan maa-ainesalueen kanssa sekä maastonmuotoja mukaillen luonnolliseksi osaksi ympäröivää maastoa. Alue saadaan ottotoiminnan päätyttyä palautettua paremmin yleiskaavan mukaisesti metsätalouskäyttöön, kun alueelle ei jää jyrkkiä, kulmikkaita ja korkeita maastonmuotoja. Ottotoiminnan laajentamisella suunnitelmien mukaisesti ei tuhota Kanahauto-Vaarun alueen varsin merkittävän kaunistaisemakuvaan tai luonnon merkittäviä kauneusarvoja. Suunniteltua laajennusta tarkasteltiin vielä tarkemmin maastossa 4.6.2020, jolloin hakemuksen mukainen ottoalue oli merkittynä maastoon. Maastotarkastukselle osallistuivat tuolloin Kuopion kaupungin ympäristötarkastaja ja Mikko Sokura, Savon Kuljetus Oy:n myyntijohtaja Henri Kaila ja työnjohtaja Toni Vänskä sekä maanomistajan edustaja. Tarkastuksella todettiin, että suunniteltu laajennusalue tukee alueen maisemointia ja hakemus seuraavalle lupakaudelle voidaan laatia suunnitelmien mukaisesti.

Jätetyssä muistutuksessa puolestaan otetaan kantaa alueen länsipuolella kulkevan kärrytien käyttömahdollisuuteen. Maa-ainesalue on avattu nykyisen lupakauden 2011-2021 aikana. Todennäköisesti uutta Pölläkänmäen tielinjaa rakennettaessa kärrytien käyttömahdollisuus on epähuomiossa poistettu. Liikennöinti kärrytielle avataan siten, että maa-ainesalueelta on jatkossa taas mahdollista ja turvallista liittyä kärrytielle.

Pohjavesientarkkailu on mahdollista toteuttaa ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti. Hakija haluaa vielä huomauttaa, että vanhojen maa-ainesalueiden loppuun hyödyntämisellä tarve uusien luonnontilaisten alueiden avaamiselle vähenee. Myös POSKI-projektin loppuraportin johtopäätöksissä mainitaan, että käyteenotettavat maa-aines- ja kallioalueet tulisi taloudellisesti ja ympäristönäkökohtien vuoksi hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti. Muilta osin muistutuksessa ja lausunnoissa mainittuun hakijalla ei ole lisättävää, vaan viittaa maa-aines- ja ympäristölupahakemuksessa esitettyihin seikkoihin."

Tarkastukset

Alueella on käyty vuosittaisten valvontakäyntien lisäksi 4.6.2020 tarkastelemassa ottoalueen suunniteltua laajennusta.

Esitys

Ympäristö- ja rakennuslautakunta myöntää Savon Kuljetus Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ottamissuunnitelman mukaiselle ottamisalueelle tiloilla Vaarunharju (297-443-8-16), Holoppala (297-443-8-17) ja Keinälä (297-442-3-33) sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan

kiviaineksen murskaukseen tiloilla Vaarunharju (297-443-8-16), Holoppala (297-443-8-17) ja Keinälä (297-442-3-33).

Toiminnalle myönnetään maa-ainelain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen aloittamisoikeus muutoksenhausta huolimatta.

Toiminnassa tulee noudattaa lupahakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa mainitun lisäksi seuraavia lupamääräyksiä:

Toimintaa koskevat yleiset määräykset

1. Lupa oikeuttaa maa-ainesten ottamiseen ottamissuunnitelmassa rajatulta 7,7 ha:n ottoalueelta. Ottamismäärä on enintään 710 000 m³ltr. Ottoalueen luoteisosan ottorintausten rajausta ja muotoa tulee tarkentaa siten, että rintaukset eivät muodosta jyrkkiä kulmia vaan ne muodostuvat pyöreämmiksi jäljitellen luontaista maastonmuotoa. (MAL 11 §)
2. Alin ottotaso on +89,5 m (N2000). Alimman kaivutason ja ylimmän havaitun pohjavesipinnan väliin on jätettävä vähintään 4 metrin paksuinen koskematon maakerros. (MAL 11 §)
3. Ottoalue on merkittävä maastoon niin, että alueen rajat ja alin ottotaso ovat nähtävissä koko ottamistoiminnan ajan. Alimman ottotason merkinnät tulee olla ainakin niissä paikoissa, mistä kulloinkin maa-ainesta otetaan. Oton aikana jyrkät ottorintaukset on merkittävä selvästi ja varustettava varoituskyltein. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on tarvittaessa estettävä puomilla tai vastaavalla järjestelyllä. (MAL 11 §)
4. Luvan haltijan tulee sopia tiehoitokunnan kanssa Pölläkänmäentien siirrosta sekä muistutuksen tekijän kanssa kulkuyhteydestä ottoalueen länsipuolella kulkevalle kärrytielle. (MAL 11§)

Perustelut: Määräykset ovat tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan kannalta. Ottamisalueen merkintävaatimuksella varmistetaan, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Lisäksi merkintä helpottaa ottamistoiminnan valvontaa ja seurantaa. Jyrkät rintaukset on merkittävä kunnolla maastossa liikkuvien turvallisuuden vuoksi. Tien siirrosta ja muista kulkuyhteyksistä on syytä sopia kulkuyhteyksiä käyttävien kanssa, jotta voidaan varmistua kyseisiä kulkuyhteyksiä käyttävien turvallisuudesta.

5. Murskausta voi alueella tehdä ma-pe klo 7.00-22.00 ja valmiiden kiviainesten kuormaamista ja kuljetusta ma-pe klo 6.00-22.00. (YsL 7 ja 52 §, VNA 800/2010)

Perustelut: Määräyksessä on vahvistettu eri toiminnoille sallitut viikoittaiset toimintatunnit. Tällä rajoitetaan häiritsevimpien toimintojen aiheuttamaa melua alueella iltaisin.

6. Toiminnanharjoittajan tulee seurata toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja parhaiden käyttökelpoisten käytäntöjen sekä energiatehokkuuden kehittymistä sekä varauduttava oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan hyödyntämiseen ja käyttöönnottoon. Toiminta tulee suunnitella niin, että jätteitä syntyy mahdollisimman vähän ja että ne hyödynnetään mahdollisimman suurelta osin. (YsL 6, 7 ja 8 §, JL 8 §)

Perustelu: Ympäristönsuojelulaki edellyttää, että toiminnassa sovelletaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja parhaita käyttökelpoisia käytäntöjä siten, että toiminnan ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset. Jätelaki edellyttää, että toiminnassa ehkäistään jätteiden syntyä ja jätteet hyödynnetään tehokkaasti aineena tai energiana.

Päästöt ilmaan ja meluntorjunta

7. Pöly- ja melupäästöjen leviämisen vähentämiseksi tulee toiminnassa toteuttaa mahdollisuuksien mukaan seuraavia toimia:
- Murskaimen eniten pölyävät ja meluavat osat tulee olla koteloitu ja varustettu pölynerotuslaitteistolla.
 - Säättämällä kiviaineksen putouskorkeus mahdollisimman pieneksi.
 - Kiinnittämällä murskauslaitoksen kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat.
 - Kastelemalla pölyävimpiä kohteita.
 - Tuotekasojen sekä pintamaiden sijoittelulla tulee vähentää pölyn ja melun leviämistä lähimpään asutukseen päin.

Maa-ainesten varastointi ja käsittely sekä alueet, joilla työkoneet ja kuljetuskalusto liikkuvat, tulee hoitaa niin, että haitallinen pölyäminen estyy. Alueita on tarvittaessa kasteltava. Pölynsidontaan ei saa käyttää suolaa. (YsL 7 ja 52 §)

Perustelu: Pöly ja melu ovat murskauslaitoksen ja siihen liittyvien toimintojen tärkeimmät päästöt. Toiminnassa tulee ehkäistä pöly- ja melupäästöjä mahdollisimman tehokkaasti ottaen kuitenkin huomioon, että kaikki määräyksessä mainitut ratkaisut eivät ole välttämättä teknis-taloudellisesti mahdollisia kaikilla murskaimilla. Pöly- ja melupäästöjä on kuitenkin aina torjuttava osalla mainituista ratkaisuista. Pölyntorjunnan on oltava tehokasta myös ajanjaksoina, jolloin veden käyttäminen pölyn torjunnassa ei ole mahdollista. Koska alue sijaitsee vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella, jolla on vedenotto, pölynsidonnassa ei saa käyttää suolaa.

8. Käytettävän kevyen polttoöljyn rikkipitoisuus saa olla enintään 0,10 painoprosenttia ja raskaan polttoöljyn rikkipitoisuus enintään 1,00 painoprosenttia. (YsL 52 §, VNA 698/2006)

Perustelu: Lupamääräyksellä estetään rikkidioksidipäästöistä aiheutuvat ympäristö- ja terveyshaitat. Rikkipitoisuutta koskeva rajoitus on annettu valtioneuvoston asetuksen 689/2006 mukaisena.

9. Toiminnasta ja toiminta-alueelle suuntautuvasta liikenteestä aiheutuva A-painotettu keskiäänitaso (Leq) ei saa ylittää seuraavia arvoja:

	klo 7-22	klo 22-7
asuinkiinteistöjen piha-alueet	55 dB	50 dB
loma-asuntojen piha-alueet	45 dB	40 dB

Toiminnan aiheuttama melutaso lähimmillä asuin- ja lomakiinteistöillä tulee varmistaa ensimmäisen toimintavuoden aikana. Melumittaukset tulee tehdä edustavissa olosuhteissa. Mittauksia koskeva suunnitelma tulee esittää Kuopion kaupungin ympäristönsuojelupalveluille hyväksyttäväksi ennen mittausten tekemistä.

Mittausaikana toiminnasta aiheutuva yksittäisen tunnin (1h) keskiäänitaso saa ylittää em. päivä- ja yöajan keskiäänitasot enintään 5 dB:llä.

Mikäli mittaustulosten perusteella melun todetaan olevan altistuvassa kohteessa impulssimaista tai kapeakaistaista, tulee mitaustuloksiin lisätä 5 dB ennen niiden vertaamista raja-arvoihin. (YsL 52 §, VNp 993/1992)

Perustelu: Lupamääräyksessä on annettu raja-arvot melutasolle, joka toiminnasta saa aiheutua ilman, että se aiheuttaisi terveyshaittaa ympäröivälle asutukselle tai loma-asutukselle.

Melumittaustuloksia arvioitaessa on otettava huomioon melun mahdollinen impulssimaisuus tai kapeakaistaisuus ennen tulosten vertaamista määräyksen mukaisiin raja-arvoihin.

10. Melupäästöjen ja melun leviämisen vähentämiseksi tulee toiminnassa toteuttaa vähintään seuraavat toimet:

- Melulähteet tulee sijoittaa teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle ja siten, että seinämät toimivat meluesteenä
- Raaka-aine-, pintamaa- ja tuotevarastokasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen lähimpien asuin- ja loma-asuinkiinteistöjen suuntaan estyy.
- Mahdollisuuksien mukaan kiviaineksen murskauksessa esimurskaimen syöttösuppilo ja pääseula tulee olla kumitettu.

(YsL 52 § ja VNa 800/2010)

Perustelu: Lupamääräyksessä on määrätty toiminnassa sovellettavaksi toimialan yleisimpiä käyttökelpoisia meluntorjuntatoimia.

Maaperän sekä pohja- ja pintavesien suojaaminen

11. Työkoneiden tankkaus sekä mahdolliset tilapäiset huoltotyöt tulee tehdä siten, että maaperään ei joudu öljyä tai muita ympäristölle tai terveydelle vaarallisia kemikaaleja. Alueella käytettävien polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia. Polttoainetarastosäiliöt ja tankkauspistooli on varustettava lukituksella sekä polttoainesäiliöt ylitäytönestimillä ja lukittavilla sulkuventtiileillä. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelypaikkojen maaperä tulee olla suojattu öljyhiilivetyjen ja kemikaalien vaikutusta kestävällä materiaalilla, esimerkiksi öljynkestävä HDPE-muovikalvolla ja sen päälle levitettävällä 30 cm:n hienojakoisella suojamaakerroksella. Maaperäsuojauksen reunat tulee olla korotetut, niin että alueelta öljy- yms. vuodot voidaan onnettomuustilanteissa kerätä hallitusti talteen. Tankkauspaikalla maaperäsuojauksen tulee olla niin laaja, että se kattaa myös tankattavan työkoneen alan. Maaperäsuojauksen kunto tulee tarkistaa päivittäin ja se on kunnostettava välittömästi, kun vaurioita havaitaan. (YsL 7, 16, 17, 52 ja 66 §, VNA 800/2010, MAL 11)

12. Vaaralliset jätteet sekä muut terveydelle tai ympäristölle vaaralliset kemikaalit tulee varastoida tiivispohjaisessa, reunakorokkeella varustetussa katetussa varastossa tai vastaavalla tavalla siten, että jätteitä tai kemikaaleja ei pääse maaperään tai pinta- tai pohjaveteen.

Toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava luvallisiin vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättävä erilleen muista jätteistä ja toimitettava luvan omaavaan vastaanottopaikkaan. Toiminnassa syntyvät käymäläjätteet on käsiteltävä asianmukaisesti. (YsL 7, 16, 17, 58 ja 66 §, JäteL 8, 12, 13, 15, 72 §, VNA 800/2010 11 §)

Perustelu: Lupamääräyksillä varmistetaan, että polttoaineet varastoidaan turvallisesti säiliöissä, joissa on vuotoaltaat onnettomuuspauksien varalta. Suurimmat riskit sille, että maaperään joutuu öljyä, liittyvät polttoaineiden tankkauksiin ja työkoneiden huoltopaikkoihin. Näiden alueiden maaperä tulee suojata riittävästi niin, että mahdolliset öljypäästöt eivät pääse suoraan maaperään. Suojaus on tarpeen tehdä myös muille alueille, joilla varastoidaan öljytuotteita esim. työkoneissa. Murskauslaitoksen osalta vaatimus on ehdollinen, koska liikkuvien murskauslaitosten alle pysyvää suojausrakennetta ei välttämättä pystytäkään tekemään. Myös voiteluaineita ja muita kemikaaleja voi päästä maaperään ja pohjaveteen, jos niitä ei varastoida tiivispohjaisessa varastossa. Määräykset ovat tarpeen

maaperän sekä pohja- ja pintavesien pilaantumisen estämiseksi, estämään ympäristön roskaantumista sekä jätteistä terveydelle ja ympäristölle aiheutuvia haittoja.

13. Välittömästi kunkin murskausjakson päätyttyä tulee kenttämitauksin tai laboratorioanalyysin osoittaa maaperän öljyhiilivety-pitoisuus murskaamon alueella. Näytteet tulee ottaa murskauslaitoksen alueelta, aggregaattivaunun alueelta sekä polttonesteiden varastointi- ja tankkausalueelta. Tulokset tulee toimittaa viipymättä Kuopion kaupungin alueellisille ympäristöpalveluille. (YsL 7, 16, 17, 52 ja 66 §)

Perustelu: Analyysien avulla voidaan varmistua nopeasti maaperän puhtaudesta kunkin toimintajakson jälkeen. Tarkkailu on tarpeen, koska toiminta sijoittuu tärkeälle pohjavesialueelle. Esim. öljyhiilivetyjen jäämät voidaan havaita maaperästä, ennen kuin niitä ehtii kulkeutua pohjavesiin.

Kaivannaisjätteiden jätehuolto

14. Toiminnassa on noudatettava esitettyä kaivannaisjätteitä koskevaa jätehuoltosuunnitelmaa. (YsL 52 ja 112-114 §, MAL 5a ja 16b §, VNA 190/2013)

Perustelu: Kaivannaisjätteitä koskeva jätehuoltosuunnitelma on tarpeen kaivannaisjätteen käsittelemiseksi asianmukaisesti. Toimittaessa suunnitelman mukaisesti kaivannaisjätteistä ei aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Toiminnan tarkkailu, häiriö- ja onnettomuustilanteet

15. Pohjaveden pinnantasoa tulee seurata havaintoputkesta P18/11 sekä naapurikiinteistöllä olevasta havaintoputkesta P19/20 tai asentaa hakemuksen mukaisen alueen itäosaan uusi pohjaveden havaintoputki. Pohjaveden pinnankorkeutta on seurattava 2 kertaa vuodessa em. havaintoputkista. Pohjaveden laatinäyte on otettava havaintoputkesta P19/20 tai asennettavasta havaintoputkesta ennen toiminnan aloittamista, säännöllisesti toiminnan aikana (kerran vuodessa, mikäli ottotoimintaa on vuoden aikana ollut) sekä toiminnan loputtua.

Maa-ainesten ottotoiminnan vaikutuksia seurataan pohjavedestä seuraavin laatuparametrein: väri, sameus, happi, pH, sähköjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC, nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt (öljyhiilivetyjakeet C10-40 ja bensiinijakeet C5-10). Pohjavesinäytteenotto on

tehtävä sertifioidun näytteenottajan toimesta. (YsL 6, 52 ja 62 §, MAL 11 §)

Perustelu: Toiminnan mahdollisesti aiheuttamien pohjavesivaikutusten vuoksi on syytä tarkkailla pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua.

16. Toiminnasta on pidettävä kirjaa, johon merkitään muodostuneet jätteet ja toimituspaikka, päästöt, sekä selvitys poikkeuksellisia päästöjä tai jätteitä aiheuttaneista tilanteista, niiden syistä ja korjaustoimenpiteistä sekä selvitys toteutetuista ympäristönsuojelutoimista. Kirjanpito on oltava valvontaviranomaisten saatavilla. Tiedot on esitettävä valvontaviranomaiselle vuosittain maaliskuun loppuun mennessä. (YsL 6-8, 16, 17, 52, 62 ja 66 §, MAL 11 §, JäteL 12, 118-120 §, VNA jätteistä 179/2012 20 §)

Perustelu: Kirjanpito- ja raportointimääräys on tarpeen toiminnan valvontaa varten.

17. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuonna otetut maa-ainesmäärät ja laatu lupaviranomaiselle NOTTO-tietokantaan. (MAL 23a §, VNA maa-ainesten ottamisesta 9 §)

Perustelu: Luvan haltijan on tehtävä lupaviranomaiselle maa-aineslain 23a §:n mukainen ilmoitus vuosittain otetun aineksen määrästä ja laadusta.

18. Pölynpoistolaitteistojen, kastelujärjestelmien tai pölykotelointien rikkoutuessa tai muun päästöjä merkittävästi lisäävän tilanteen sattuessa toiminta on keskeytettävä, kunnes häiriöt ja viat on saatu korjattua. (YsL 52 §)

Perustelu: Häiriötilanteissa päästöt ympäristöön ovat usein huomattavan suuria, ja ne voivat tällöin aiheuttaa välitöntä ympäristön pilaantumista ja terveyshaittaa. Tämän vuoksi tällaisissa häiriötilanteissa toiminta on keskeytettävä.

19. Luvan haltijalla tulee olla varautumissuunnitelma onnettomuuksien ja poikkeuksellisten tilanteiden varalta. Vahinkotapausten varalle on toiminnanharjoittajan / urakoitsijan saatavilla oltava selkeät toimintaohjeet ja toiminnalle nimettävä vastuuhenkilö, jonka yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista. Poikkeuksellista tilanteista, vahingoista ja onnettomuuksista on välittömästi ilmoitettava Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille, Pohjois-Savon pelastuslaitokselle sekä Pohjois-Savon ELY-keskukselle. (YsL 7, 15, 52 ja 123 §, VNA 800/2010 12 §)

Perustelu: Poikkeuksellisissa tilanteissa on tarpeen arvioida välittömästi mahdolliset ympäristö- ja terveysriskit sekä tarvittavat toimenpiteet.

Toiminnan muutokset, jälkihoitotyöt tai lopettaminen

20. Toiminnan pysyvästä lopettamisesta tai pitkäaikaisesta keskeytyksestä tai olennaisesta muuttamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava viipymättä Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille. (YsL 170 §)

Perustelu: Määräys on tarpeen toiminnan valvonnan kannalta.

21. Lopetettaessa toiminta tulee Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille esittää selvitys niistä ympäristönsuojelutoimista, joita alueella tehdään. Oton jälkeen on alue siistittävä niin, ettei sinne jää jätettä, romua tai muuta sinne kuumumatonta ainetta tai tavaraa.

Maisemoidessa luiskat on muotoiltava ympäristöön sopiviksi. Rinteiden ylä- ja alaosat tulee pyöristää ja luiskien kaltevuuden tulee olla suunnitelmassa esitetyn mukaiset. Lohkareita ja isoja kiviä ei saa haudata alueelle. Luiskien ja kuoppien tasaukseen ei saa käyttää lahoavia jätteitä eikä tienpenkoista tai muista likaantuneista paikoista otettuja maa-aineksia. Tiivistyneet tiepohjat ja varastokasojen pohjat tulee pehmentää toiminnan loppua. Luiskien ja pohjien tasaukseen on käytettävä puhtaita, vettä johtavia maa-aineksia.

Kokonaisuudessaan hakemuksen mukaiset jälkihoitotoimenpiteet on tehtävä luvan päättymispäivämäärään mennessä. (YsL 52 ja 94 §, MAL 10-11 §, VNA maa-ainesten ottamisesta 7-8 §)

Perustelu: Toiminnanharjoittaja on vastuussa ympäristövaikutuksista, niiden torjunnasta ja tarkkailusta myös toiminnan päätyttyä. Määräyksellä voidaan varmistua, ettei alueelle jää toiminnasta peräisin olevia jätteitä, eikä riskiä maaperän eikä pohjaveden pilaantumiselle ole.

Vakuus

22. Lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi on luvansaajan toimitettava 34 210 euron vakuus. Vakuuden on oltava voimassa 30.9.2031 saakka (4 kuukautta yli luvan voimassaoloajan). Vakuus palautetaan, kun alue on saatettu lupamääräysten mukaiseen kuntoon ja tämä on todettu valvojan viranomaisen toimittamassa loppukatselmuksessa. (MAL 12 §)

Perustelu: Vakuudella varmistetaan, että lupamääräysten mukaiset jälkihoitotoimenpiteet tulee suoritettua.

Toiminnan aloittaminen

23. Toiminta voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. (MAL 21 §, Ysl 199 §)

Perustelu: Kyseessä on maa-ainesluvan ja ympäristöluvan myöntäminen alueella jo aiemmin harjoitetulle toiminnalle toiminnassa olevalla maa-ainesten ottoalueella. Toiminnan aloittamisesta ei aiheudu sellaista pysyvää haittaa tai vahinkoa, mikä estäisi toiminnan aloittamisen ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Luvan myöntämisen edellytykset ja yleiset perustelut

Ottoalue sijaitsee Laatanlammen 1E-luokan pohjavesialueella. Alueen pohjavesi virtaa toiminta-alueelta poispäin Melalahden taajaman vedenottamosta, joka sijoittuu alueen luoteispuolelle noin 1,5 km etäisyydelle. Laatanlammen pohjavesialueen suojelusuunnitelman toimenpide-ehdotuksena ja toimintasuosituksena on, ettei voimassa olevan yleiskaavan mukaisten maa-ainesten ottoon varattujen alueiden ulkopuolelle avattaisi uusia ottoalueita. Hakemuksen mukainen 7,7 ha kokoinen ottamisalue sijoittuu pääosin yleiskaavassa määrätylle maa-ainestenottoalueelle. Eo-alueen ulkopuolelle, MU-alueelle, sijoittuu ottamisalueesta noin 1,4 ha. Yleiskaavatasoisen eo-aluerajauksen mukaisesti tehty ottoalueen rajausta ei aina sovi luontaisesti ympäröivään maisemaan, vaan rajausta joudutaan tarkentamaan maastokäynnein ja -tarkasteluin luvitusvaiheessa. Vaarunharjun ottoalue on jo usean vuoden toiminnassa ollut maa-ainesten ottoalue ja uutta lupaa haettaessa on pyritty maastossa tehdyin ottorajaustarkasteluin sovittamaan nykyinen maa-ainesalue paremmin alueen maisemaan. Rajauksen muutos mahdollistaa sen, että nykyinen jyrkkä rinne saadaan loivennettua ja maa-ainesalue saadaan näin luonnolliseksi osaksi lähiympäristön maastonpiirteitä.

Maa-ainestenottoalue sijoittuu osittain Poski-projektin yhteydessä kartoitetulle arvokkaalle harjualueelle Kanahauto-Vaaru. Poski-projektin loppuraportissa Kanahauto-Vaarun alueesta todetaan, että alueella on varsin merkittävä kaunis maisemakuva ja luonnon merkittäviä kauneusarvoja sekä jokseenkin merkittäviä erikoisia luonnonesiintymiä. POSKI-luokituksella ei ole suoraan lakiin perustuvia vaikutuksia, vaan lopullinen alueiden käytön yhteensovittaminen tapahtuu maakuntakaavoituksessa ja kuntien yleiskaavoituksessa sekä ottotoiminnan osalta maa-aineslain mukaisessa lupaharkinnassa. POSKI-projektissa määritelty Kanahauto-Vaaru -alue on laaja 162,8 ha alue. Kyseessä olevalla maa-ainesten ottotoimintaan suunnitellulla osalla Kanahauto-Vaaru harjualueella alueen maisemalliset ja geologiset arvot ovat jo heikentyneet, koska alueelta on otettu maa-aineksia jo vuosikausia. Alue saadaan ottotoiminnan päätyttyä palautettua paremmin yleiskaavan mukaisesti metsätaloukskäyttöön, kun alueelle ei jää jyrkkiä, kulmikkaita ja korkeita maastonmuotoja. Ottotoiminnan laajentamisella suunnitelmien mu-

kaisesti ei tuhota Kanahauto-Vaarun alueen kaunista maisemakuvaa tai luonnon merkittäviä kauneusarvoja.

Maa-ainesten kestävästä käytöstä kannalta olemassa olevat maa-ainesalueet tulisi hyödyntää loppuun, sillä tällöin tarve uusien luonnontilaisten alueiden avaamiselle vähenee. Myös POSKI-projektin loppuraportin johtopäätöksissä mainitaan, että käytteenotettavat maa-aines- ja kallioalueet tulisi taloudellisten ja ympäristönäkökohdista vuoksi hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti.

Ottamisalueen maisemalliset ja geologiset arvot ovat jo heikentyneet, koska alueelta on otettu maa-aineksia jo aiemmin. Ottamisalueella ei ole metsä-, luonnonsuojelu- tai vesilain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä eikä muita luontokohteita. Näin ollen ottamisalueella ei voida katsoa olevan erikoisia luonnonesiintymiä eikä merkittäviä geologisen muodostuman tai kasvillisuuden luomia luonnon kauneusarvoja.

Ottamisalue on jatkoa olemassa olevalle ottoalueelle. Ottamistoiminta ei lisää aiemmasta maa-aineksen otosta aiheutunutta kaukomaiseman muutosta. Maisemakuvan muutos tapahtuu ensisijaisesti lähimaiseman muutoksena. Ottosuunnitelman mukaisilla toimenpiteillä alue palautetaan pääosin maa- ja metsätalouskäyttöön. Näin ollen ottamistoiminta ei turmele maisemakuvaa.

Toiminta sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella. Lupamääräyksissä on edellytetty, että pohjaveden ylimmän havaitun tason ja alimman ottotason väliin tulee jäädä vähintään 4 metrin paksuinen suoja- maakerros. Pohjaveden laatua ja antoisuutta ei heikennetä. Näin ollen huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa ei tapahdu.

Päätöksen määräysten ja hakemuksen tietojen mukaisesti toimittaessa toiminnasta ei aiheudu

- terveydellistä haittaa
- muuta merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa
- maaperän tai pohjaveden pilaantumista
- erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista
- vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella
- kohtuutonta rasitusta naapurustossa

Toiminnan jätehuolto täyttää ympäristönsuojelun ja jätelain vaatimukset. Päätöksessä on otettu huomioon jätelain yleinen velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä.

Päätöksessä on myös otettu huomioon, mitä on säädetty kaivannaisjätteiden jätehuollosta. Luvassa on asetettu ottoalueen maisemointiin liittyvä vakuus.

Ympäristön pilaantuminen voidaan estää annetuilla määräyksillä. Lupapäätöksessä on otettu huomioon ympäristöhaittojen ennalta-

ehkäiseminen ja että toimintaa harjoitetaan ottaen huomioon varovaisuus ja huolellisuus. Lisäksi lupapäätöksessä on otettu huomioon, mitä luonnonsuojelulaissa sekä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetussa laissa ja niiden nojalla on säädetty.

Toiminnan tekniset ratkaisut sekä päästöjen rajoittamista ja jätteen syntyä ehkäisevien ratkaisujen voidaan katsoa täyttävän toimialan parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja käytännön vaatimukset.

Päätöksessä on otettu huomioon valtioneuvoston asetus 800/2010 sekä sen muutos 314/2017, joissa on annettu ns. vähimmäisvaatimukset mm. kivenmurskaustoiminnalle.

Muistutuksessa ja lausunnoissa esitettyjen vaatimusten huomioon ottaminen

Päätöksessä on huomioitu Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja terveysvalvontaviranomaisen lausunto sekä hakemuksesta esitetty muistutus. Päätösratkaisussa on huomioitu myös hakijan vastine edellä esitettyihin lausuntoihin ja muistutukseen.

Ottoalue sijaitsee Laatanlammen 1E-luokan pohjavesialueella. Pohjois-Savon ELY-keskus ja terveysvalvontaviranomainen viittaavat lausunnoissaan Kuopion kaupungin kaupunginhallituksen vuonna 2016 hyväksymään Pohjavesialueen suojelusuunnitelmaan, jossa on toimenpide-ehdotuksena/suosituksena, että yleiskaavan eo-alueiden ulkopuolelle ei tule avata uusia ottoalueita. Alueen pohjavesi virtaa toiminta-alueelta poispäin Melalahden taajaman vedenottamosta, joka sijoittuu alueen luoteispuolelle noin 1,5 km etäisyydelle. Hakemuksen mukainen 7,7 ha kokoinen ottamisalue sijoittuu pääosin yleiskaavassa määrätylle maa-ainestenottoalueelle. Eo-alueen ulkopuolelle, MU-alueelle, sijoittuu ottamisalueesta noin 1,4 ha. Yleiskaavatasoisen eo-aluerajauksen mukaisesti tehty ottoalueen rajausta ei aina asetu luontaisesti ympäröivään maisemaan, vaan rajausta joudutaan tarkentamaan maastokäynnein ja -tarkasteluin luvitusvaiheessa. Vaarunharjun ottoalue on jo usean vuoden toiminnassa ollut maa-ainesten ottoalue ja uutta ottosuunnitelmaa laadittaessa on pyritty maastossa tehdyin ottorajauksentarkasteluin sovittamaan nykyinen maa-ainesalue paremmin alueen maisemaan. Rajauksen muutos mahdollistaa sen, että nykyinen jyrkkä rinne saadaan loivennettua ja maa-ainesalue saadaan näin luonnolliseksi osaksi lähiympäristön maastonpiirteitä.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnossa todetaan maa-ainestenottoalueen sijoittuvan laajennusosaltaan Poski-projektin yhteydessä kartoitetulle arvokkaalle harjualueelle Kanahauto-Vaaru. Poski-projektin loppuraportissa Kanahauto-Vaarun alueesta todetaan, että alueella on varsin merkittävä kaunis maisemakuva ja luonnon merkittäviä kauneusarvoja sekä jokseenkin merkittäviä erikoisia luonnonesiintymiä. POSKI-luokituksella ei ole suoraan lakiin perustuvia vaikutuksia, vaan lopullinen alueiden käytön yhteensovittaminen tapahtuu maakuntakaavoituksessa ja kuntien yleiskaa-

voituksessa sekä ottotoiminnan osalta maa-aineslain mukaisessa lupaharkinnassa. POSKI-projektissa määritelty Kanahauto-Vaaru -alue on laaja 162,8 ha alue. Kyseessä olevalla maa-ainesten otto-toimintaan suunnitellulla osalla Kanahauto-Vaaru -harjualueella alueen maisemalliset ja geologiset arvot ovat jo heikentyneet, koska alueelta on otettu maa-aineksia jo vuosikausia. Alue saadaan ottotoiminnan päätyttyä palautettua paremmin yleiskaavan mukaiseen metsätaloukskäyttöön, kun alueelle ei jää jyrkkiä, kulmikkaita ja korkeita maastonmuotoja. Ottotoiminnan laajentamisella suunnitelmien mukaisesti ei tuhota Kanahauto-Vaarun alueen kaunista maisemakuvaa tai luonnon merkittäviä kauneusarvoja.

Maa-ainesten kestävä käytön kannalta olemassa olevat maa-ainesalueet tulisi hyödyntää loppuun, sillä tällöin tarve uusien luonnontilaisten alueiden avaamiselle vähenee. Myös POSKI-projektin loppuraportin johtopäätöksissä mainitaan, että käyteenotettavat maa-aines- ja kallioalueet tulisi taloudellisten ja ympäristönäkökoh- tien vuoksi hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti.

Terveysvalvontaviranomaisen lausunto on meluntorjunnan osalta huomioitu lupamääräyksessä 9.

Hakemuksesta jätetty muistutus on huomioitu lupamääräyksellä 4.

Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen

Tämä päätös on voimassa 31.5.2031 saakka. Mikäli toiminnassa ta- pahtuu oleellisia muutoksia, on uusi lupa kuitenkin haettava tätä ennen.

Jos asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai täs- tä luvasta poikkeavia säännöksiä, on asetusta tämän luvan estä- mättä noudatettava.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 4a, 5, 6, 7, 10-16, 19-21, 23, 23a §
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5-8, 11-12, 15-17, 20, 27, 29, 34, 39-44, 47a, 48-49, 52, 58, 62, 66, 83, 87, 94, 113-114, 133-134, 170, 199, 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2, 11-15
Jätelaki (646/2011) 8, 12-13, 15, 17, 72, 118 §

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010), (314/2017)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Kuopion kaupunki, maa-aineslupia ja maisematyölupia koskeva tak- sa (ympäristö- ja rakennuslautakunta 28.3.2019 § 28)

Kuopion kaupunki

Ympäristö- ja rakennuslautakunta

22.04.2021

20 §

Kuopion kaupunki, alueellisen ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (ympäristö- ja rakennuslautakunta 28.3.2019 § 27)

Maksut ja niiden määräytyminen

Yhteisluvan käsittelystä ja ottosuunnitelman tarkastamisesta peritään taksan mukaisesti 9 580 €. Käsittelymaksu perustuu maainestaksaan ja kivenmurskaamoa koskevan ympäristöluvan maksumuutokseen $(220 + 0,0120 \times (500\,000 + 0,5 \times 210\,000)) + 0,6 \times 3500 = 9\,580$ €).

Vuotuisena valvontamaksuna peritään voimassaolevan taksan mukaisesti 3025,00 €.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Valmistelija
Mikko Sokura
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 40 718 2147

Päätösehdotus

Ympäristöjohtaja Tanja Ahonen

Lautakunta hyväksyy ympäristöjohtajan esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

